

Lovgiverens Kræfter at befatte sig med at forhjælpe Qvinder til at blive gifte, men skulde der være en Ting af to, der skulde gøres, saa vilde jeg langt foretrække at forhjælpe Piger end Enker til at faae en Mand. Naar der dernæst tales om, at det skal sees fra et moralsk Standpunkt, saa benægter jeg, at dette Forhold har det Allermindste med Moralen at gjøre. Vi ere stegne ned i for lav en Sphære til at skulle bruge et saa smukt Navn derom. Der er her kun Tale om den ganske udbortes Sædelighed og hertil maa jeg bemærke, at Lovforslagets Bestemmelse i en ganske anderledes Grad indeholder Opfordring til Immoralitet, vil støtte det Forhold, at en ung Pige gifter sig med en gammel Mand for at blive hans Enke. Vil man sætte en saadan Præmie for et Forhold, der meget mere, end viffeligt er, finder Sted, f. Ex. paa Selveiergaarde, til stor Forbærv for et sandt og sundt Ægteskab, saa siger jeg, naar man endelig skal gaae ind paa disse Betragtninger, med Hensyn til, i hvilke Tilfælde man udsætter for den største Tristelse til Usædelighed, saa kan jeg ikke tænke mig noget Forhold, hvori der kan være en større Tristelse, end naar en ung Piger ægter en aldrende Mand, hvem hun blot tager, for at han kan døe og hun da kan tage en Anden, som maaskee allerede er udsøgt, som maaskee allerede har sungeret i den første Mandes Levetid. Seg maa bestemt paastaae, at man her er paa en aldeles gal Vej. Hvad der derimod i saa Henseende er at gjøre, er at give en muligt god Forsørgelse for Enken, altsaa forlade, om jeg saa maa sige, Fæstebegrebet og gaae over til Enkeforsørgelsesbegrebet, og i saa Henseende har Udbalget gjort Forslag, der formeentlig gaae meget vidt, ved at sikke Enken, om jeg saa maa sige, en Enkepension fra Gaarden, en Afstået under de Betingelser, der ere opstillede. Dette kan til Nød forsvares, og jeg synes, at man derved maatte kunne berolige sig. Seg maa tilstaae, at det igaar er forekommet mig at være et Særlyndt at see en heel Række af Selveiere at stemme imod, at de uden Erstatning skulde faae fri Raadighed over deres Selveiergaarde. Det forekommer mig, at det vilde være et endnu mere mærkværdigt Pendant dertil, hvis man skulde see Mænd være ivrige for —

ikke at sikke deres eventuelle Enker en Forsørgelse, thi det er en meget naturlig Tanke for enhver Mand — men for at forhjælpe den eventuelle Enke til en ny Mand, hvori jeg synes maatte ligge juist ikke den meest smilende Fremtids-Udsigt.

Formanden: Seg vil dog gjøre den Bemærkning, at jeg ikke veed, hvorfra den ærede Ordfører har, at den eller den stemte paa en vis Maade, idet jo Afstemningen ikke er foretaget ved Navneopraab.

Ordføreren: Seg meente, jeg hørte dem tale imod disse Bestemmelser.

Indenrigsministeren ad interim: Den ærede Ordfører er bleven saa indtaget i et Udtryk, som han engang har brugt, at han ikke alene mundtlig saa at sige hvergang denne Sag foreligger bruger det, men ogsaa, hvis min Husommelse ikke slaaer mig feil, har brugt det i den afgivne trykte Betænkning, det Udtryk nemlig, at Ingen paa eengang kan være een Mand's Enke og en andens Mand's Hustru. Den Beviisskraft, der skulde ligge deri, er aldeles intetsigende (Hør!); det er et ret morsomt Ordspil, men heller ikke videre. Der er her Tale om at gjøre en Forandring i Lovgivningen, saaledes at man ikke længere knytter Brugen af Fæstegaarden til den Omstændighed, at Enken vedbliver at være Enke; det er herpaa, Lovforslaget gaaer ud. Det gaaer ud paa at sige, at den Hustru, som Fæsteren ved sin Død efterlader sig, skal beholde Retten til at bruge Gaarden, hvad enten hun gifter sig igjen eller ikke. Seg troer ogsaa, at man meget godt i den offentlige Sædeligheds Navn kan gjøre Paastand paa en saadan Forandring. Vilde det ikke være en underlig Art af Eiendomsforhold, hvor den Bestemmelse gjaldt, at Manden kun maatte bruge Eiendommen, saalænge han var Enkemand, men at han mistede denne Ret, saasnart han gistede sig igjen? Vilde det ikke være i høi Grad underligt og stødende for Retsfølelsen og for Sædeligheden, om man vilde nedlægge et saadant Forbud mod Fæstegaardmandens Giftermaal, at han skulde bøde med Opgivelsen af Gaarden, som havde en